

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obo/13/2020
Identifikačné číslo spisu: 1013202227
Dátum vydania rozhodnutia: 30.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1013202227.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a členiek senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu CORPORA, a.s., Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 35 804 432, zastúpeného advokátskou kanceláriou PATENT IURIST s.r.o., Dostojevského rad 5, Bratislava, IČO: 36 724 467, proti žalovanému Mgr. Ing. Pavol Korytár, so sídlom kancelárie správcu Sladovnícka 13, Trnava, správca konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., v konkurze, Matúškovská 606, Galanta, IČO: 34 102 264, zastúpenému advokátskou kanceláriou Zvara advokáti s. r. o., Nám. SNP 1, Bratislava, IČO: 46 547 878, o vylúčení veci z konkurznej podstaty úpadcu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2020, č. k. 1Cbi/10/2013-264, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. septembra 2020, č. k. 1Cbi/10/2013-264,
p o t v r d z u j e .

II. Žalovaný m á n á r o k proti žalobcovi na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. júna 2016, č. k. 1Cbi/10/2013-190 (v poradí prvým), rozhodol o zamietnutí žaloby a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v sume 346,78 eur.

2. Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 25. mája 2017, sp. zn. 5Obo/28/2016, v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Konštatoval nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku a uviedol, že napadnuté rozhodnutie neobsahovalo vyhodnotenie vykonaných dôkazov, vysvetlenie nevykonania

niektorých navrhnutých dôkazov,

ani ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s právnymi názormi uvedenými vo viacerých, stranami uvádzaných rozhodnutiach najvyššieho súdu a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“), so zdôvodnením prípadného odklonu od rozhodovacej praxe v obdobnej alebo identickej veci, resp., prečo sa uvedená rozhodovacia prax na daný prípad nevzťahuje. Súd prvej inštancie sa tiež nevysporiadal s argumentáciou žalobcu k testu proporcionality dvoch princípov - ochrany práva pôvodného vlastníka a ochrany práva dobrej viery nového nadobúdateľa. Rovnako sa súd prvej inštancie nevysporiadal s argumentáciou žalobcu vyslovenou k záverom v konaní vedenom pred Okresným súdom v Galante sp. zn. 12Cb/40/2000 a k námietke res iudicata. V odôvodnení absentuje aj vysvetlenie k argumentácii žalovaného uvedenej vo vyjadrení k odvolaniu (dôvodnosť neopakovania dokazovania, neposkytnutie vyššej ochrany žalobcovi na úkor ochrany skutočnému vlastníkovi a jeho veriteľom, neprihliadnutie na ojedinelý právny názor ústavného súdu v náleze

sp. zn. I. ÚS 549/2015). Najvyšší súd uložil súdu prvej inštancie v ďalšom konaní postupovať v dokazovaní podľa úpravy (platnej a účinnej od 1. júla 2016) v zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), za rešpektovania ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP.

3. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. septembra 2020, č. k. 1Cbi/10/2013-264

(v poradí druhým), rozhodol o zamietnutí žaloby a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

4. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobou, doručenou súdu dňa 19. decembra 2013, sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., v konkurze, Matúškovská 606, Galanta, IČO: 34 102 264 (ďalej aj „úpadca“ alebo „TRANSGALANTA, a.s.“), v prospech žalobcu nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území T., evidované Okresným úradom Galanta na LV č. XXXX., bližšie špecifikované v žalobnom petite. Žalobu podal

na základe výzvy Krajského súdu v Bratislave z 18. novembra 2013, č. k. 4K/367/1999-963, ktorou mu bolo oznámené zaradenie predmetných nehnuteľností žalovaným správcom

do konkurznej podstaty úpadcu. Žalovaný to odôvodnil tým, že Zmluvou o predaji podniku

č. 1143/1995 z 29. septembra 1995 Fond národného majetku Slovenskej republiky

(ďalej aj „FNM“) predal úpadcovi podnik Nákladná automobilová doprava Galanta š.p.

Úpadca pred vyhlásením konkurzu na jeho majetok v rozpore s ust. § 19a zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby (ďalej aj „zák. č. 92/1991 Zb.“) previedol časť nehnuteľného majetku bez súhlasu FNM na tretiu osobu, spoločnosť E. T. Trans, a.s., Matúškovská 885/12, Galanta, IČO: 35 763 167 (ďalej aj „E. T. Trans, a.s.“).

5. Súd prvej inštancie v intenciách záväzného právneho názoru odvolacieho súdu v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí po opätovne vykonanom dokazovaní a jeho skutkovom a právnom vyhodnotení, za aplikácie ust. § 19 ods. 1 a 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj „ZKV“), § 4 ods. 1, § 41 ods. 1, § 70 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) [ďalej aj „zák. č. 162/1995 Z. z.“ alebo „katastrálny zákon“], § 19a

ods. 1, 2 a 4 zák. č. 92/1991 Zb., § 39 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OZ“), dospel k záveru o nedôvodnosti žaloby a zamietol ju.

6. Za nesporné považoval zistenia, že predmetné nehnuteľnosti žalovaný zaradil do súpisu konkurznej podstaty úpadcu, k momentu rozhodovania sú súčasťou konkurzu a jeho účinky naďalej trvajú. Predmetná excindačná žaloba je žalobou na plnenie a nie určovacou žalobou. Žalobca je zapísaný v príslušnom katastri nehnuteľností ako vlastník vylučovaných nehnuteľností, preto je osobou konkurzom dotknutou a oprávnenou na podanie návrhu

na vylúčenie veci zo súpisu konkurznej podstaty. Keďže údaje v katastri sú hodnoverné,

kým sa nepreukáže opak (pozn. odvolacieho súdu - v zmysle ust. § 70 ods. 1

zák. č. 162/1995 Z. z., a nie § 40 ods. 1 ako je chybné citované v rozhodnutí), súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou platnosti právnych úkonov, ktorými žalobca a jeho právny predchodca nadobudli

dotknuté vlastníctvo. Uviedol, že posúdenie platnosti prevodu sporných nehnuteľností z úpadcu na E. T. Trans, a.s., bolo predmetom rozhodnutí v konaniach na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6Cbi/32/2007 a na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 a vyplýva z nich, že právny úkon, ktorým vložil úpadca sporné nehnuteľnosti do základného imania E. T. Trans, a.s., je neplatný. Keďže skutkový stav v danom prípade je identický ako v citovaných konaniach na Okresnom súde Galanta a na Krajskom súde v Bratislave, preto pokiaľ ide o posúdenie neplatnosti právneho úkonu nadobúdateľa a naň nadväzujúcich úkonov, nie je dôvod na iný právny záver.

7. Súd prvej inštancie reagujúc na tvrdenia žalobcu uviedol, že právoplatný rozsudok v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 nepredstavuje vo vzťahu k tomuto konaniu prekážku res iudicata. Teória procesného práva vymedzuje prekážku právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP) dvoma kritériami, a to totožnosťou osôb, t. j. strán sporu a totožnosťou predmetu konania. V danom prípade predstavovala žaloba na Okresnom súde Galanta žalobu určovaciu, pričom bola zamietnutá z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie žalobcu, teda subjektu, ktorý ako strana v danom spore ani nevystupuje.

Vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam preto musel súd prvej inštancie posudzovať v tomto konaní ako otázku predbežnú.

8. Vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že predmetné nehnuteľnosti nadobudol do vlastníctva dobromyseľne (pozn. odvolacieho súdu - v napadnutom rozsudku je uvádzaný tiež pojem „v dobrej viere“) sa súd prvej inštancie zaoberal aj testom proporcionality dvoch princípov - ochrany práva pôvodného vlastníka a ochrany práva nového dobromyseľného nadobúdateľa. Pritom zdôraznil, že slovenský právny poriadok nadobúdanie vlastníckeho práva na základe neplatného právneho úkonu nepripúšťa. Poukázal však aj na nález ústavného súdu,

č. k. I. ÚS 549/2015-33, zo 16. marca 2016, zo záverov ktorého za určitých individuálnych okolností výnimočne vyplýva možnosť nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka na základe dobromyseľnosti nadobúdateľa. To však podľa súdu prvej inštancie neznamená, že sa automaticky poskytne ochrana novému nadobúdateľovi, ktorý konal v dôvere v zápis v katastri, oproti pôvodnému vlastníkovi, ktorého vlastnícke právo, vzhľadom na neplatný právny úkon, trvá. V tejto súvislosti s poukazom na ust. § 130 OZ uviedol, že pri hodnotení dobromyseľnosti je vždy nevyhnutné brať do úvahy, či držiteľ nemal, resp. nemohol mať, pri normálnej opatrnosti, ktorú je možné od každého požadovať vzhľadom na okolnosti prípadu, dôvodné pochybnosti, že mu vec patrí.

9. S odkazom na závery uznesenia najvyššieho súdu, sp. zn. 6Cdo/71/2011, súd prvej inštancie pri skúmaní dobromyseľnosti na strane žalobcu uviedol, že pokiaľ sa pod pojem bežná opatrnosť (dobromyseľného nadobúdateľa) zahŕňa aj požiadavka aktívneho prístupu k zisteniu rozhodných skutočností, tak z tohto hľadiska žalobca pri nadobúdaní predmetných nehnuteľností dobromyseľný nebol. V tomto smere konštatoval, že žalobca nebol

pri nadobúdaní predmetných nehnuteľností dobromyseľný, keďže ide o podnikateľský subjekt, od ktorého sa vyžaduje určitý stupeň znalostí a obozretnosti, naviac, ak predseda predstavenstva žalobcu bol v rozhodnom čase zapísaný v zozname správcov konkurznej podstaty.

Žalobca si musel byť vedomý, vzhľadom na charakter a umiestnenie predmetných nehnuteľností v bývalom areáli SAD š. p. Galanta, že išlo o privatizovaný majetok bývalého štátneho podniku a na jeho scudzenie bol potrebný súhlas FNM. Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobca mohol a mal konať aktívne, t. j. zistiť si pôvod nadobudnutia predmetných nehnuteľností a nemal sa uspokojiť iba s výpisom z listu vlastníctva; mal možnosť získať pôvodné listy vlastníctva a domáhať sa od predávajúceho predloženia právne relevantných listín, za akých podmienok predávajúci sporné nehnuteľnosti nadobudol. Ak sa žalobca obrátil na pôvodného správcu úpadcu TRANSGALANTA, a.s. s dopytom, či budú predmetné nehnuteľnosti zahrnuté do majetku konkurznej podstaty, svedčí to o tom, že mal pochybnosti o nadobudnutí, a preto sa nemal uspokojiť s odpoveďou, ale aktívne získať listiny, ktoré boli podkladom nadobudnutia.

10. Podľa súdu prvej inštancie preto žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou, ak nezisťoval, v koho

vlastníctve boli pôvodne predmetné nehnuteľnosti. To, že nehnuteľnosti boli zapísané do konkurznej podstaty ďalším správcom, nie je relevantné. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nebol pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľný, a teda neboli zistené také výnimočné okolnosti, aby bola prelomená zásada nemožnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka. V tomto smere poukázal na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 50/2010 a na zásadu (z rímskeho práva) *nemo plus iuris ad alium transferre potest, quam ipse habet*, t. j., že nikto nemôže previesť na iného právo, ktoré sám nemá (ďalej tiež skrátené „*nemo plus iuris*“). Záverom uviedol, že pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má skutočnosť prevahu nad týmto zápisom. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 2 CSP.

11. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca (ďalej tiež „odvolateľ“), a to výslovne z dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

12. Odvolateľ v odôvodnení odvolania poukázal na iné súdne konanie na Okresnom súde Galanta, sp. zn. 12Cb/40/2000, vyvolané 22. decembra 1999 pôvodne zo strany FNM voči TRANSGALANTA, a.s. o určenie neplatnosti právnych úkonov úpadcu pri prevode majetku a podrobne opísal jeho priebeh. Podľa odvolateľa bolo napokon jeho predmetom rozhodovanie o návrhu na určenie, či úpadca je vlastníkom sporných nehnuteľností a ak došlo k zamietnutiu tohto návrhu, bolo potrebné uvedený záver zohľadniť v danom konaní. V tomto smere nesúhlasil so závermi Krajského súdu v Bratislave voči námietke odvolateľa o existencii prekážky *res iudicata*, ani s jeho právnym posúdením veci v konštatovaní, že vylučovacia žaloba je žalobou na plnenie, a preto nemožno uvažovať o prekážke veci rozhodnutej vo vzťahu ku konaniu na Okresnom súde Galanta sp. zn. 12Cb/40/2000. Odvolateľ vyjadril názor, že žaloba o vylúčenie veci z konkurznej podstaty a obdobne aj žaloba o vylúčenie veci z exekúcie, sú v zmysle procesnej teórie žalobami určovacími v zmysle § 137 písm. c/ CSP, ktorých predmetom je určenie (zistenie), či žalobcovi (ne)svedčí právo vylučujúce zápis vecí do súpisu konkurznej podstaty, resp. vylučujúce ich exekvovanie, pričom to, že žalobca nemá povinnosť preukázať naliehavý právny záujem na tomto určení, ktorý vyplýva z osobitného predpisu (Zákon o konkurze a reštrukturalizácii, resp. Zákon o konkurze a vyrovnaní), nemôže byť bez ďalšieho kritériom na vyslovenie, že ide o žalobu na plnenie; vylučovacia žaloba má podobný charakter ako negatívna určovacia žaloba. Preto ak v konaní na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000 bola žaloba zamietnutá, predstavuje toto rozhodnutie prekážku veci rozhodnutej a podľa odvolateľa neobstojí ani tvrdenie, že dôvodom zamietnutia bol nedostatok aktívnej legitimácie žalujúcej strany sporu.

13. Odvolateľ zdôraznil, že sporné nehnuteľnosti nadobudol dobromyseľne (pozn. odvolacieho súdu - v odvolaní uvádza pojem „v dobrej viere“), vychádzajúc z údajov evidovaných v katastri nehnuteľností, uhradil spoločnosti E. T. Trans, a.s. dohodnutú kúpnu cenu a až do doručenia uznesenia Okresného súdu Galanta z 15. júla 2009, č. k. 12Cb/40/2000 - 220, nemal objektívne o uvedenom spore, spochybňujúcim jeho vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, vedomosť. Tieto skutočnosti neboli ani zaznamenané v údajoch katastra nehnuteľností; k zápisu poznámky o vedení sporu o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam došlo až v priebehu roka 2011 (po viac ako 12 rokoch). V tomto smere odvolateľ vytýkal pasivitu aj FNM, avšak súd prvej inštancie sa s týmito argumentmi v rozhodnutí pri analýze testu proporcionality žiadnym spôsobom nevysporiadal. Ak by odvolateľ mal vedomosť o spornosti vlastníctva k nehnuteľnostiam, tieto by nekúpil, resp. v nasledujúcich rokoch by do ich zhodnotenia rozsiahlo neinvestoval (výmena strechy, okien, oprava kúrenia, vybudovanie resp. rekonštrukcia kanalizačnej, plynovej, vodovodnej prípojky a pod.). O tom, že E. T. Trans, a.s., je

oprávneným vlastníkom sporných nehnuteľností nepochyboval aj vzhľadom na odvolateľom vyžiadané oznámenie vtedajšieho správcu konkurznej podstaty TRANSGALANTA, a.s. o ich nezaradení do konkurznej podstaty úpadcu. Následné zaradenie nehnuteľností ďalším správcom do konkurznej podstaty úpadcu v r. 2013, t.j. 14 rokov po začatí konkurzného konania, považoval odvolateľ voči nemu za šikanózný výkon práva, ktorý by nemal požívať právnu ochranu.

14. Odvolateľ bol toho názoru, že v konaní preukázal, že v súvislosti s nadobudnutím sporných nehnuteľností postupoval starostlivo a obozretne, keď mu predchádzali osobné rokovania so štatutárom E. T. Trans, a.s., s Daňovým úradom Galanta (veriteľom prevodcu), vyžiadanie úplného výpisu z príslušného listu vlastníctva a vyššie spomínanej informácie od správcu JUDr. Milana Zimana. Zvýraznil, že v čase nadobudnutia nehnuteľností nebola hodnovernosť údajov v katastri nehnuteľností spochybnená. Pritom subjekty, ktoré v tomto ohľade mali zákonnú povinnosť predchádzať vzniku novej škody na strane žalobcu, si notifikačnú povinnosť v rozhodnom čase nespĺnili. Odvolateľ sa o sporné nehnuteľnosti staral ako riadny hospodár. Uvedené bolo významné aj z hľadiska posudzovania dobromyseľnosti pri nadobudnutí nehnuteľností. Odvolateľ nesúhlasil s prvostupňovým súdom, že napriek materiálnej publicite a s ňou súvisiacou domnienkou hodnovernosti údajov v katastri nehnuteľností si mal ohľadom nadobúdaných nehnuteľností overovať cca 10 rokov spätne ich právny stav a dobromyseľnosť svojich právnych predchodcov.

15. Odvolateľ ďalej poukázal na to, že vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudol na základe kúpnej zmluvy z 28. februára 2003 a v spojitosti s rozhodnutím o povolení vkladu z 22. júla 2003, t.j. takmer 3 a pol roka od prevodu vlastníckeho práva z úpadcu na E. T. Trans, a.s. Úpadcom, resp. jeho správcom, nebola až do r. 2013 v súvislosti s dotknutými nehnuteľnosťami vyvíjaná aktivita smerujúca k speňaženiu nehnuteľností v rámci konkurzu na majetok úpadcu. Za týchto okolností je nespravodlivé, aby bola odopretá akákoľvek ochrana žalobcovi, ktorý dané nehnuteľnosti nadobudol dobromyseľne a za ktoré zaplatil. V tomto smere nie je možné k rozhodnutiu pristupovať formalisticky a nehľadať vyvážené a spravodlivé riešenie celej situácie. Z týchto dôvodov odvolateľ apeloval na potrebu poskytnutia ochrany jeho žalobou uplatnenému právu na vylúčenie sporných vecí z konkurznej podstaty úpadcu a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe vyhovie a v celom rozsahu mu voči žalovanému prizná aj nárok na náhradu trov konania.

16. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu plnú náhradu trov odvolacieho konania. Zrekapituloval dôvody podaného odvolania a zaujal k nim podrobnú právnu argumentáciu. Zdôraznil, že ak správca úpadcu zapísaním sporných nehnuteľností do súpisu majetku úpadcu považuje nadobúdacie tituly žalobcu za absolútne neplatné, t.j. spochybňuje vlastnícke právo žalobcu, je v zmysle úpravy ZKV jediným spôsobom ochrany vlastníckeho práva predmetné konanie o vylúčenie sporných nehnuteľností, na čo nemá vplyv ani predchádzajúce rozhodnutie zamietajúce žalobu o určenie vlastníckeho práva (pre nedostatok aktívnej legitímácie) v konaní vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12Cb/40/2000. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je zjednotená v tom, že vylučovacia žaloba je svojím charakterom žalobou na plnenie a otázku vlastníckeho práva súd posudzuje ako otázku predbežnú. Povinnosť správcu podať návrh na vyznačenie poznámky o existencii sporu do katastra nehnuteľností nebola v ZKV upravená, uvedené platí až od úpravy v § 78 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z. z o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZKR“) a od 1. decembra 2012 podľa novelizovanej úpravy v ust. § 78 ods. 10 ZKR. To, že pôvodný správca (JUDr. Milan Ziman) sporné nehnuteľnosti do konkurznej podstaty nezapísal a vykonal tak nový správca (JUDr. Martina Mrázová), nie je možné považovať za šikanózný výkon práva. Ani žalobcom vytýkaný postup správneho orgánu - katastra nehnuteľností, nenahrádza povinnosť žalobcu postupovať pri uzatváraní kúpnej zmluvy s opatrnosťou a náležitou odbornou starostlivosťou; na zvýšenú opatrnosť žalobcu nabádala už len tá skutočnosť, že kupoval nehnuteľnosti

od spoločnosti, ktorá mala nielen vysoké nedoplatky na daniach, ale aj ďalšie záväzky, o čom svedčí konkurz, vyhlásený na E. T. Trans, a.s. krátko po uzatvorení kúpnej zmluvy so žalobcom. Je na ťarchu žalobcu, keď si pochybnosti súvisiace s nadobúdaním sporných nehnuteľností a informácie o legitimitě ich prevodov nezabezpečil priamo od FNM, ale sa „uspokojil“ len so stanoviskom správcu úpadcu JUDr. Milana Zimana. Žalovaný odkázal aj na nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 60/2018-38 z 22. mája 2018, podľa ktorého (bod 32.) „...konceptia právnej domnienky dobromyseľnosti sa viaže a je spojená so zachovaním náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať“. Uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný, správny a spravodlivý a odvolanie žalobcu za nedôvodné.

17. Odvolateľ v replike k vyjadreniu žalovaného uviedol len, že sa v plnom rozsahu pridrižiava svojej argumentácie obsiahnutej v odvolaní.

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní včas podaného odvolania v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (ust. § 379, § 380 ods. 1 a § 383 CSP), bez nariadenia pojednávania (ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario) dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť.

19. Najvyšší súd uvádza, že je funkčne príslušný na prejednanie odvolaní proti rozsudkom krajských súdov, ktoré vo veci konali a rozhodovali ako sudy prvej inštancie. Uvedené platí napriek skutočnosti, že právna úprava Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 výslovne neupravuje funkčnú príslušnosť najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvej inštancie na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 (viď ustanovenie § 10 ods. 2 OSP), s výnimkou konania o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (viď ustanovenie § 31 ods. 2 CSP). V tejto súvislosti je potrebné vychádzať z prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP, v zmysle ktorého konania začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončia sudy, na ktorých sa konanie začalo. Uvedené znamená, že konanie, ktoré sa začalo do 30. júna 2016 na krajskom súde ako súde prvej inštancie, sa na tomto súde dokončí podľa Civilného sporového poriadku. Táto istá zásada platí aj pre štádium odvolacieho konania, že pokiaľ podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvej inštancie rozhodoval najvyšší súd, tak je najvyšší súd odvolacím súdom vo veciach, v ktorých koná a rozhoduje krajský súd ako súd prvej inštancie, aj podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016. Zároveň tento záver vyplýva aj z aplikácie čl. 4 Základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, ako aj z ustanovenia § 34 CSP v spojení s ustanovením § 31 ods. 2 CSP. V ustanovení § 31 ods. 2 CSP je výslovne upravená funkčná príslušnosť najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu proti rozhodnutiam krajských súdov vydaným v sporoch o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Z uvedeného vyplýva záver, že aj v ďalších veciach, v ktorých koná a rozhoduje krajský súd ako súd prvej inštancie podľa predpisov účinných do 30. júna 2016, rozhoduje o odvolaniach najvyšší súd (rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu z 11. júla 2017, sp. zn. 3Obo/18/2017 a uznesenie zo 14. mája 2020, sp. zn. 5Obo/12/2019).

20. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

22. S poukazom na citované zákonné ustanovenia odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu a z dôvodov podaného odvolania uvádza, že napadnutý rozsudok i z hľadiska odôvodnenia

je koherentný so zákonnou úpravou správne aplikovanou a interpretovanou súdom prvej inštancie na zistený skutkový stav tak, ako vyplynul z dokazovania dostatočne vykonaného pre možnosť rozhodnutia vo veci samej. V napadnutom rozsudku pritom súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky týkajúce sa prejednávanej veci, nastolené sporovými stranami v konaní, preto nebol priestor pre prijatie iného záveru v rámci odvolacieho konania, limitovaného rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu, než ktoré vyústili do rozhodnutia o potvrdení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho rozhodnutia. Keďže sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, ktoré považuje za vecne správne, odkazuje na jeho dôvody uvedené súdom prvej inštancie a len na zdôraznenie ich správnosti uvádza nasledovné.

23. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie vecnej správnosti napadnutého výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu zamietol a výroku II., ktorým priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Napadnutému rozhodnutiu odvolateľ vytká vecnú nesprávnosť z hľadiska: (A/) namietaného konkrétneho procesného postupu, (B/) nevykonania navrhnutých dôkazov, potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností ako aj (C/) nesprávnych skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov.

24. Odvolateľ primárne namietol (A/), že súd prvej inštancie mu ako strane sporu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Uvedená procesná vada prvoinštančného konania mala spočívať v prejednaní a rozhodnutí sporu napriek prekážke veci rozsúdenej (res iudicata), ktorú malo predstavovať právoplatné rozhodnutie v spore vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12C/40/2000.

25. Podľa ust. § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka rozsúdenej veci svojou podstatou patrí k procesným podmienkam konania. Táto prekážka nastáva predovšetkým vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania (totožnosť veci) a tých istých osôb (totožnosť osôb - účastníkov/strán). Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. ak vyplýva z rovnakého skutku) [pozri uznesenie najvyššieho súdu z 27. septembra 2012, sp. zn. 2Cdo/71/2012]. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo naopak). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t. j. vyplýva z rovnakého skutku). Konanie sa týka tých istých osôb v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej/skutok bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak. (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/120/2009). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/42/2008). Právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku rozsúdenej veci pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu/z rovnakého skutku (R 110/2003).

26. Odvolací súd aj v nadväznosti na uvedené všeobecné postuláty považoval za správny záver súdu prvej inštancie, že v posudzovanom prípade prekážka veci rozsúdenej daná nie je, keďže konanie o určenie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 12C/40/2000 bolo síce právoplatne skončené rozhodnutím o zamietnutí žaloby aj voči k (tam žalovanému) odvolateľovi, avšak (bez ďalšieho vecného posudzovania nároku) len z dôvodu zisteného nedostatku aktívnej legitímácie žalujúcej strany, a to navyše subjektu, ktorý vo veci aktuálne prejednávanej ani nevystupuje. Pre existenciu prekážky veci rozhodnutej tak nebola splnená podmienka totožnosti osôb (strán sporu) a súčasne, zamietnutím žaloby o určenie vlastníckeho práva k dotknutým nehnuteľnostiam z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie žalujúceho subjektu nedošlo ani k splneniu podmienky totožnosti vecí vo vzťahu k tu posudzovanému excindačnému sporu.

27. Odvolací súd sa nestotožnil ani s názorom/námietkou odvolateľa, že civilné sporové konanie o vylúčenie vecí z konkurznej podstaty (tu podľa úpravy ZKV) má charakter konania o určovacej žalobe. Najvyšší súd sa už v minulosti vyjadril (ako súd dovolací - pozri napr. rozsudok zo 16. februára 2021, sp. zn. 5Obdo/24/2020), že vylučovaciu žalobu je treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Pritom odkázal aj na zhodné závery ústavného súdu (pozri uznesenie Ústavného súdu SR z 3. júla 2019, sp. zn. II. ÚS 193/2019), podľa ktorého vylučovaciu žalobu je treba odlišovať od žaloby na určenie vlastníckeho práva. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty umožňuje správcovi nakladať s takýmto majetkom podliehajúcim konkurzu a následne ho speňažovať. Právnym prostriedkom ochrany inej osoby (spravidla vlastníka) proti neoprávnenému zahrnutiu takéhoto majetku do súpisu konkurznej podstaty je práve vylučovacia (excindačná) žaloba. Rozhodnutie súdu o určení vlastníckeho práva žalobcu nie je takou právnou skutočnosťou, ktorá by mala sama osebe za následok vylúčenie tejto veci zo súpisu majetku patriacej do konkurznej podstaty.

28. „V konaní o vylučovacej žalobe môže byť otázka vlastníctva riešená iba ako otázka predbežná, a to len za predpokladu, že má pre rozhodnutie sporu právny význam, pričom súd sa s touto otázkou vysporadúva iba v odôvodnení rozhodnutia, nie v samotnom enunciate. Jej účelom je dosiahnuť vylúčenie určitého majetku zo súpisu a predísť jeho speňaženiu; takýto výsledok nemožno dosiahnuť prostredníctvom určovacej žaloby vzhľadom na dikciu § 78 ods. 8 ZKR. Zahrnutím majetku do konkurznej podstaty sa nemení skutočný vlastník tohto majetku, nech ním bol úpadca alebo iná osoba. Zápisom majetku do súpisu konkurznej podstaty, rovnako ako právoplatným rozhodnutím o jeho vylúčení zo súpisu konkurznej podstaty, nedochádza k určení vlastníckeho práva k majetku. Zápis majetku do súpisu konkurznej podstaty iba deklaruje navonok skutočnosť, že správca konkurznej podstaty považuje takýto majetok za majetok podstaty a nakladá s ním ako s majetkom podliehajúcim konkurzu. Zapísanie určitého majetku do súpisu konkurznej podstaty tak umožňuje správcovi i jeho následné speňažovanie. V prípade žaloby o určenie vlastníctva súd môže skúmať, či žalobca je alebo nie je vlastníkom vecí, no otázkou, či vec bola zahrnutá do súpisu podstaty oprávnené sa nezaoberať, pretože to nie je predmetom konania vyvolaného určovacou žalobou. Aj keď k vylúčeniu vecí zo súpisu podstaty môže dôjsť len na základe rozhodnutia súdu o vylúčení vecí zo súpisu podstaty, nebráni to úspešnému uplatneniu žaloby o určenie vlastníckeho práva k tejto veci následne. Prípadné rozhodnutie súdu o vylúčení vecí zo súpisu podstaty nie je podkladom pre zápis vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností“ (pozri rozsudok najvyššieho súdu zo 16. februára 2021, sp. zn. 5Obdo/24/2020, ods. 37). Odvolací súd poznamenáva, že hoci citované rozhodnutie najvyššieho súdu vychádza z právnej úpravy ZKR, vyššie uvedené úvahy k právnemu charakteru excindačného konania vo vzťahu ku konaniu (žalobe) o určenie vlastníckeho práva k veci, obdobne platia i pre úpravu podľa ZKV.

29. Z uvedeného je zrejmé, že bol správny záver súdu prvej inštancie, keď v existencii rozhodnutia o určovacej žalobe o vlastníckom práve k sporným nehnuteľnostiam, podanej aj voči spoločnosti CORPORA, a.s., zamietnutej z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na podanie takej žaloby subjektu

žalujúceho v konaní na Okresnom súde Galanta

sp. zn. 12C/40/2000, nevidel prekážku veci rozhodnutej vo vzťahu k tu prebiehajúcemu sporovému incidenčnému konaniu o excindačnej žalobe.

30. Odvolací súd pre úplnosť dodáva, že pokiaľ odvolateľ namietal existenciu prekážky res iudicata ako vadu prvoinštančného konania a tento odvolací dôvod vymedzil s výslovným odkazom na ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, tak z hľadiska úpravy odvolacích dôvodov obsiahnutej v CSP, mal správne podradiť svoju tvrdenú námietku pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky. Neexistencia prekážky veci rozsúdenej patrí medzi procesné podmienky, ktorých splnenie skúma súd ex offio kedykoľvek počas konania (§ 161 ods. 1 CSP). Uvedené však v danej odvolacej veci nemalo na postup a závery odvolacieho súdu vplyv, keďže vychádzal z obsahu podanej žaloby (§ 124 ods. 1 vo väzbe na § 378 ods. 1 CSP) a tiež vzhľadom na znenie ust. § 380 ods. 2 CSP, podľa ktorého na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok prihlada odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

31. Odvolací súd z uvedených dôvodov uzatvára, že nezistil v dovolateľom namietanom postupe súdu prvej inštancie procesnú vadu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP.

32. K námietke odvolateľa (B/), že zo strany súdu prvej inštancie nedošlo k vykonaniu navrhnutých dôkazov (§ 365 ods. 1 písm. e/ CSP), uvádza odvolací súd, že tento odvolací dôvod, výslovne vyjadrený v časti I. (v poradí štvrtý odsek) odvolania, odvolateľ v ďalšom obsahu odvolania nijako nekonkretizoval a odvolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku, ani konania pred súdom prvej inštancie, ktoré mu predchádzalo, existenciu tohto tvrdeného odvolacieho dôvodu neidentifikoval. K tomu odvolací súd poukazuje na celý priebeh dokazovania, tak ako bol zachytený do zápisnice o pojednávaní

zo dňa 29. septembra 2020, č. k. 1Cbi/10/2013-258, z ktorej vyplýva, že v intenciách záverov predchádzajúceho kasačného uznesenia odvolacieho súdu z 25. mája 2017, sp. zn. 5Obo/28/2016, bol pripojený spis Okresného súdu Galanta sp. zn. 12Cb/40/2000, ktorý bol zahrnutý do dokazovania, rovnako ako aj „všetky listinné dôkazy, ktoré sú obsahom tohto spisu“, pričom sporové strany prostredníctvom svojich zástupcov zhodne ku spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 12Cb/40/2000 uviedli, že „obsah spisu im je známy“, ako aj všetky v spise obsiahnuté listinné dôkazy, ktoré boli stranám buď doručené alebo ich obsah im je známy. Z ďalšej protokolácie vyplýva, že strana žalobcu nemala „iné návrhy na doplnenie dokazovania“ a ani v záverečnej reči nevyjadrila žiadne výhrady k predmetu, či spôsobu dokazovania pred súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto dôvodnosť tohto odvolacieho dôvodu nezistil.

33. K námietke odvolateľa (C/), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP), odvolací súd uvádza, že nezistil opodstatnenosť ani tohto odvolacieho dôvodu. Výhrady odvolateľa v podstate smerovali k tomu, že podľa jeho názoru mal súd prvej inštancie z vykonaných dôkazov dospieť k opačnému, než prijatému záveru, a to, že odvolateľ bol pri nadobudnutí sporných nehnuteľností od prevodcu E. T. Trans, a.s., dobromyseľný. Po preskúmaní veci sa však odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, ktorý dospel k záveru, že „žalobca nebol pri nadobudnutí sporných nehnuteľností dobromyseľným a teda súd nezistil také výnimočné okolnosti, aby bola prelomená zásada nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka“ (ods. 34 napadnutého rozsudku). Správne súd prvej inštancie vo veci považoval za relevantné okolnosti v čase uzatvárania zmluvy, ktorou mal žalobca sporné nehnuteľnosti nadobudnúť do vlastníctva. Pokiaľ žalobca zisťoval u pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s., JUDr. Milana Zimana, či sporné nehnuteľnosti (ne)zapíše do konkurznej podstaty, tak odvolací súd síce súhlasí s odvolateľom, že išlo o prejav jeho obozretnosti pred nadobudnutím nehnuteľností, ktorý nie je možné vykladať v jeho neprospech, avšak súd prvej inštancie pri posudzovaní sporu tak ani neučinil.

V odseku 33 napadnutého rozsudku súd prvej inštancie, aj s odkazom na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/71/2011, zrozumiteľne vysvetlil, čo možno zahrnúť

pod pojem bežná opatrnosť, ktorú možno od dobromyseľného nadobúdateľa nehnuteľností do vlastníctva vyžadovať a prečo z tohto hľadiska nastolená požiadavka aktívneho prístupu k zisteniu rozhodných skutočností v žalobcovom prípade splnená nebola.

Z rozhodnutia je možné zreteľne vyrozumieť správne zistenie a posúdenie, že v prípade žalobcu ako podnikateľského subjektu sa vyžadoval určitý stupeň znalostí a obozretnosti a vzhľadom aj na charakter nadobúdaných nehnuteľností ako pôvodne privatizovaného majetku bývalého štátneho podniku, bolo dôvodné, okrem dopytu u správcu konkurznej podstaty úpadcu TRANSGALANTA, a.s., od ktorého nehnuteľnosti nadobudol v poradí ďalší prevodca E. T. Trans, a.s., požadovať v rámci náležitého a skutočne obozretného prístupu žalobcu, jeho dôslednosť pri aktívnom získaní listín, ktoré boli podkladom nadobudnutia, aj od FNM. Súd prvej inštancie v tomto smere nevykladal („neotáčal“) postup žalobcu v jeho neprospech, ale vhodne a logicky vysvetlil, že v danom prípade

pre konštatovanie skutočne aktívneho prístupu žalobcu ako nadobúdateľa, aby mohol

byť z objektívneho hľadiska považovaný za dobromyseľného nadobúdateľa, nepostačovala len parciálna informácia od pôvodného správcu úpadcu TRANSGALANTA, a.s.,

ale v okolnostiach danej veci bolo dôvodné po ňom požadovať úplné a spoľahlivé preverenie právne bezvadného nadobudnutia sporných nehnuteľností spätne až od počiatku reťazenia prevodov, t.j. od privatizácie tohto pôvodne štátneho majetku.

34. Odvolací súd považuje za akceptovateľnú úvahu súdu prvoinštančného súdu, že nemožno konštatovať dobromyseľnosť na strane žalobcu ako nadobúdateľa sporných nehnuteľností v prípade, ak išlo o podnikateľa (obchodnú spoločnosť), na čele štatutárneho orgánu ktorej v rozhodnom čase stála osoba (predseda predstavenstva), súbežne zapísaná v zozname správcov konkurzných podstat, a teda na strane ktorej bola dôvodne predpokladaná a vyžadovaná náležitá obozretnosť - odborná starostlivosť vo vzťahu k právne perfektnému nadobudaniu nehnuteľného majetku, o ktorom bolo aj všeobecne známe, že tvoril súčasť pôvodne privatizovaného majetku štátu (Nákladná automobilová doprava Galanta, š. p.).

Na tomto závere nič nemení odpoveď pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s., pričom súd prvej inštancie správne a opodstatnene uviedol, že u žalobcu už pri tomto dopyte museli existovať určité pochybnosti o vlastníctve E. T. Trans, a.s. k sporným nehnuteľnostiam.

To, že sa žalobca bez ďalšieho spoľahol na informáciu pôvodného správcu TRANSGALANTA, a.s. (JUDr. Ziman) potvrdzuje, že v rámci potrebnej odbornej starostlivosti vo vzťahu k nadobudnutiu sporných nehnuteľností neurobil všetko, čo by bolo možné od neho v danom čase požadovať. V tomto smere použil súd prvej inštancie správnu a logickú úvahu, že žalobca mal a mohol preskúmať celú genézu nadobudnutia vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, počnúc privatizačnou zmluvou a jej dodržaním. Rovnako poukázal na zápis vlastníckeho práva E. T. Trans, a.s. v katastri nehnuteľností pred uzavretím nadobúdacej zmluvy bez zápisov tiarch a poznámok o obmedzení

či spochybnení (prevodu) vlastníctva, nestačil pre prelomenie princípu nemo

plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet, keďže v zmysle ust. § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, hodnovernosť zápisov v katastri nehnuteľností tvorí vyvrátiteľnú právnu domnienku. V posudzovanom prípade teda ani podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo k preukázaniu takých výnimočných okolností, ktoré by odôvodnili vychýlenie

z právnej istoty nastolenej princípom nemo plus iuris v prospech dobromyseľného nadobúdateľa.

35. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu nepochybil pri prejednaní a rozhodnutí sporu z hľadiska skutkových zistení a záverov, ani pri ich právnom posúdení.

Správne v dôvodoch rozhodnutia, v intenciách záverov predchádzajúceho kasačného uznesenia odvolacieho súdu, poukázal aj na príslušnú judikatúru najvyššieho súdu a ústavného súdu. Odvolací súd k týmto dôvodom a na ich doplnenie z recentnej judikatúry poukazuje tiež na závery rozhodnutia prijatého veľkým senátom obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, v uznesení z 27. apríla 2021, sp. zn. 1VOBdo/2/2020, podľa ktorého: „I. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva

do katastra nehnuteľností. II. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na

iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. III. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnuťnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. IV. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník“. Uvedené závery sú vzhľadom na obdobnosť sporu (o vylúčenie pôvodne privatizovaného majetku štátu - nehnuteľných vecí z konkurznej podstaty úpadcu s prejudiciálne riešenou otázkou nadobudnutia vlastníckeho práva v dobrej viere od nevlastníka) plne aplikovateľné aj na tu posudzovaný prípad.

36. Vzhľadom na už uvedené potom nebolo relevantné ani apelovanie odvolateľa na zásady všeobecnej spravodlivosti a teda na poskytnutie ochrany jeho majetkovým záujmom spojeným so spornými nehnuteľnosťami. V tomto smere odvolateľ poukazoval najmä na vlastné investície, ktoré doteraz do sporného majetku vložil, čo tiež považoval za prejav dobromyseľnosti s tým, že ak by mal o vlastníckom práve pochybnosti, nebol by vyplatil ich nadobúdaciú cenu a nebol by následne do sporných nehnuteľností investoval značné finančné prostriedky. Odvolací súd však zdôrazňuje, že pre tzv. test proporcionality, pri skúmaní dobromyseľnosti na strane nadobúdateľa boli určujúce okolnosti v čase nadobúdania nehnuteľných vecí. V posudzovanom prípade ide o excindačnú žalobu, pričom žalobca v tomto incidenčnom konaní neunesol svoje dôkazné bremeno k tvrdeniu, že mu svedčí lepšie (tu vlastnícke) právo k sporným nehnuteľnostiam správcom zahrnutým do konkurznej podstaty. Nemožno opomenúť, že oproti majetkovým záujmom žalobcu tu stojí ochrana práv veriteľov úpadcu prihlásených so svojimi pohľadávkami do konkurzu, na ich (pomerné) uspokojenie zo speňaženia majetkovej podstaty. Ani z tohto hľadiska niet dôvodu na uprednostňovanie - širšiu ochranu záujmov žalobcu z hľadiska všeobecnej (vyššej) spravodlivosti. Za právne nepodstatné odvolací súd z už uvedených dôvodov považoval argumenty o zahrnutí sporných nehnuteľností do konkurznej podstaty úpadcu a) napriek predchádzajúcej informácii správcu (JUDr. Zíman), že k tomu nedôjde a b) až po uplynutí viacerých rokov. Odvolací súd len dodáva, že z časového hľadiska takému postupu (nového) správcu v konkurze ZKV nielenže nebráni, ale naopak v ust. § 19 ods. 1 ukladá správcovi, ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapísať vec do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybujú zaradenie veci do súpisu.

37. Na správnosť záverov súdu prvej inštancie v danom spore, ktoré vyústili do zamietnutia žaloby, nemal žiadny právne relevantný vplyv ani v odvolaní uvedený výpočet pochybení a pasivity viacerých subjektov (FNM, správa katastra nehnuteľností, pôvodný správca JUDr. Zíman) s tvrdením odvolateľa, že aj v ich dôsledku aktuálne čelí neúspešnej excindačnej žalobe.

38. Žiada sa odvolaciemu súdu k argumentácii odvolateľa napokon dodať, že v prípade vyvolaného sporu, v ktorom sa, či už priamo alebo prejudiciálne, rieši otázka vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, sekundárne nadobudnutého od nevlastníka (napr. následkom dodatočne zistenej absolútnej neplatnosti primárnej prevodnej zmluvy), je úlohou súdu posúdenie v konaní zistených skutkových okolností s citlivým a dôkladným zvážením, čo je v tom - ktorom prípade „proporčné“ vo vzťahu k sporovým (prevodom zasiahnutým) stranám. Tak ako je silne, na úrovni ústavne zakotveného základného práva (čl. 20 ods. 1 ústavy SR), chránené vlastnícke právo, o to ťažšie a právne náročnejšie je postavenie nadobúdateľa majetku od nevlastníka, aby vedel v súdnom konaní preukázať výnimočné dôvody na

prelomenie práva skutočného (pravého) vlastníka, s ktorým je spojená zásada nemo plus iuris. V posudzovanom prípade žalobca argumentačne a po vykonanom dokazovaní nedokázal preukázať dôvody na prelomenie zásady nemo plus iuris vo svoj prospech, a teda nepreukázal, že mu svedčí lepšie (tu vlastnícke) právo k sporným veciam zahrnutým správcom do konkurznej podstaty, ktoré by ho oprávňovalo na ich vylúčenie z konkurznej podstaty.

39. Odvolací súd uzatvára, že z dôkaznej situácie v prvoinštančnom konaní vo väzbe na vyvedené závery tak súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu, z hľadiska vymedzených odvolacích dôvodov (§ 379, § 380 CSP) nezistil opodstatnenosť odvolania žalobcu, preto rozhodol o potvrdení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako vecne správneho rozhodnutia tak vo výroku I. o zamietnutí žaloby ako aj v na ňom závislom výroku II. o náhrade trov doterajšieho konania (§ 387 ods. 1 CSP), ku ktorému odvolateľ konkrétne odvolacie dôvody ani neformuloval.

40. O náhrade trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP, podľa ktorého, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie, v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP.

V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorý v súvislosti s týmto konaním uskutočnil návrh na priznanie trov odvolacieho konania, preto mu bola výrokom II. priznaná plná náhrada odvolacích trov voči žalobcovi. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta, CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je dovolanie prípustné (§ 420 CSP), ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Oprávneným subjektom na podanie dovolania je strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 v

spojení s § 424 CSP).

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 SCP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia veci (§ 432 CSP).